

[Weikop.]

vareforsyning. Jeg synes ikke, at det gør det lettere for dem, der skal arbejde med disse love, nemlig erhvervene, og vi må ud fra de betragtninger, jeg her har gjort gældende, og til trods for — det vil jeg gerne understrege — at vi var enige med socialdemokraterne og det radikale venstre på flere punkter, alligevel stemme imod flertallets forslag.

Hvad angår de ændringsforslag og underændringsforslag, som er stillet af det kommunistiske parti, så kan man forstå af den stilling, jeg her har taget, at dem må vi stemme imod.

Bertel Dahlgaard: Det radikale venstre kan tiltræde den affattelse, de to lovforslag nu har fået, og jeg kan udtale tilfredshed med resultatet af udvalgets forhandlinger. Jeg har derfor ikke nødig at trætte tinget med så lange taler, som de tidligere ordførere har holdt.

Den mest afgørende ændring, der er sket, er jo bortfaldet af de tre paragraffer, som påbød, at indehaverne af hver enkelt af de 200 000 industri-, håndværks- og handelsvirksomheder skulle udarbejde prisfortegnelser over hver enkelt vare og have pligt til at indsende meddelelse til monopoltilsynet om enhver fremtidig prisforandring for hver enkelt vare. Jeg tror ikke, jeg bruger for stærke ord, når jeg siger, at det sikkert kan fastslås, at disse bestemmelser ikke lod sig administrere; jeg skal derfor ikke sige mere om dem.

Under forhandlingerne har dernæst den tanke været fremme fra den højtærede handelsministers side, om man da ikke simpelthen kunne forbyde enhver prisstigning, udover hvad stigende omkostninger, derunder stigende lønninger, medførte, men uden enhver kontrol, og den socialdemokratiske ordfører har i så henseende henvist til, at noget lignende gjorde man efter Koreakrigen i 1951. Man glemmer imidlertid, at dengang gjaldt det et begrænset antal varer, hvoraf en betydelig del i forvejen var underkastet prisregulering i henhold til den dækkende prislovgivning og derfor var undergivet prisreguleringskontrollen. Når man dernæst henviser til, at der i 1955 efter gennemførelsen af omsætningsafgifterne ikke måtte ske forhøjelse af brutto-

avancerne, så gjaldt det i det væsentligste kun et enkelt vareområde og kun avanceforhøjelser, der skyldtes de indførte afgifter. Derfor må den højtærede minister nødvendigvis vide, at man ikke kan drage disse sammenligninger med 1951 og 1955, og man må nødvendigvis erkende, at det er umuligt at håndhæve og kontrollere avancebestemmelser for alle varer uden indførelse af et lignende prisreguleringssystem som det, der i sin tid var begrundet i varemangel. I en tid, hvor der er normal vareforsyning, er der ingen anden vej til at hindre urimelige avancer end den at fremme en sund konkurrence mest muligt. Det er dette, ændringsforslaget om en ændret affattelse af forslag til lov om indseende med priser nu tager sigte på.

§ 1 i ændringsforslaget giver mulighed for at konstatere urimelig prisdannelse, hvor der er begrundet formodning om urimelige avancer og priser, og i forbindelse hermed at anvende det offentlighedsprincip, som spiller så stor en rolle i Sverige; og der er ikke her tale om nogen vilkårlighed, der bygger på løse formodninger, således som det ærede medlem hr. Anker Lau var inde på det, idet det er monopoltilsynets skøn, der er afgørende for, om sådanne begrundede formodninger foreligger. Det giver netop den sikkerhed mod et vilkårligt skøn, som erhvervene i en skrivelse efterlyser.

Når det ærede medlem hr. Anker Lau bemærkede, at denne paragraf er en opfordring til at klage, er det en så urimelig udtalelse, at det ligesom hele den række af overdrivelser, det ærede medlem fremsatte, ikke, synes det mig, gør imødegåelse nødvendig. I det hele taget bandlyste det ærede medlem denne paragraf, som svarer til, hvad der i alle kredse i Sverige anses for en naturlig adgang til overfor offentligheden at få belyst faktisk foreliggende avancer, dersom der kan gives en begrundelse derfor, som en ansvarlig og sagkyndig myndighed må godkende. Det er iøvrigt interessant, at netop nu, hvor det ærede medlem hr. Anker Lau holder denne tale, har det ærede medlem hr. Anker Laus partifælle ovre i Aarhus, mejeribrugets formand, hr. Søren Overgaard, sagt — jeg beder formanden om tilfaldelse til at citere:

„Når man ser på, hvilken fordyrelse af